

dosarul nr. 2ra-956/2020

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (I. Dutca)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (I. Muruianu, O. Cojocaru, A. Malii)

ÎNCHEIERE

08 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Galițchi Alexei, reprezentat de avocatul Daniliuc Nicolae,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Galițchi Alexei împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a plângerii, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 12 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Galițchi Alexei și a fost menținută hotărârea din 08 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru

c o n s t a t ă :

La 16 iulie 2019 Galițchi Alexei a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a plângerii, repararea prejudiciului moral în mărime de 660 000 de lei și încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 04 decembrie 2018 a depus plângere la judecătorul de instrucție al Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani împotriva acțiunilor ilegale ale Procurorului mun. Chișinău. A mai indicat că deși astfel de plângeri, în temeiul legii, se examinează în termen de 10 zile, totuși plângerea a fost examinată la 08 iulie 2019, cu depășirea termenului legal.

A invocat că instanța de judecată a încălcat în mod flagrant termenul legal de examinare a plângerii și astfel, i-a fost încălcat dreptul la judecare în termenul legal prevăzut a plângerii. A notat că prin neexaminarea în termenul legal prevăzut, i-au fost cauzate daune morale, astfel cu trimitere la prevederile Legii nr. 87 din 21 aprilie 2010 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești. A evidențiat că repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei se repară indiferent de vinovăția instanței de judecată din bugetul de stat.

A relatat că termenul de 10 zile este echivalent cu un an de satisfacție echitabilă din practica Curții Europene a Drepturilor Omului pentru încălcarea dreptului la judecare în termen rezonabil a cererii, respectiv o satisfacție echitabilă a prejudiciului moral ar constitui suma de 660 000 de lei.

În drept, reclamantul și-a întemeiat cererea de chemare în judecată în baza Legii nr. 87 din 21 aprilie 2010 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, art. 11 și 14 Cod civil, art. 8 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, art. 14 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, art. 1, 6 și 41 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, cât și art. 1 al Primului Protocol adițional la Convenția enunțată.

Reclamantul a solicitat constatarea încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a plângerii din 04 decembrie 2018, repararea prejudiciului moral în mărime de 660 000 de lei și încasarea sumei de 6000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Prin hotărârea din 08 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru acțiunea a fost respinsă.

Nefiind de acord cu hotărârea nominalizată, la data de 09 decembrie 2019, Galițchi Alexei a declarat apel împotriva hotărârii din 08 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care a solicitat admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 12 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Galițchi Alexei și a fost menținută hotărârea din 08 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Instanța de apel a menționat că la examinarea cauzei privind constatarea încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei va lua în calcul criteriile de apreciere a tergiversării judecării cauzei și anume complexitatea cauzei, comportamentul reclamantului, conduita instanței de judecată și importanța procesului pentru reclamant.

Referitor la complexitatea cauzei, instanța de apel a menționat că aceasta nu este atât de complexă, însă în dependență de materialele acumulate, necesită o studiere pentru examinarea legalității și temeiniciei acesteia.

A mai indicat că în speță instanța de judecată a demonstrat diligență în gestionarea cauzei a cărei tergiversare se solicită a fi constatată, majoritatea ședințelor de judecată fiind amânate fie pentru administrarea probelor care nu au fost prezentate de Galițchi Alexei la momentul depunerii plângerii, fie pentru asigurarea dreptului la apărare în legătură cu neprezentarea participanților la proces.

La caz s-a mai constatat că cauza a fost tergiversată în mare parte, inclusiv și datorită comportamentului reclamantului Galițchi Alexei, or acestuia îi revine sarcina de a depune toată diligența pentru soluționarea cauzei proprii cu promptitudine, de a se abține de la utilizarea tacticilor de amânare și de a se folosi de toate oportunitățile pentru scurtarea procedurii. La caz, instanța de apel a stabilit că Galițchi Alexei nu a prezentat materialele aferente plângerii depuse de către

acesta, nu s-a prezentat la un număr semnificativ de ședințe de judecată raportate la numărul total al ședințelor desfășurate.

Instanța de apel a menționat că este cert că Alexei Galițchi are un interes procedural pentru ca cauza să fie examinată în termeni cât mai proximi, însă aceasta nu trebuie făcut în detrimentul încălcării altor drepturi și interese legitime ale acestuia sau altor participanți la proces.

Astfel, instanța de apel a conchis că instanța de fond întemeiat a stabilit că în speță nu s-a constatat tergiversarea judecării plângerii depuse de Galițchi Alexei împotriva ordonanței adjunctului procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, Dumitru Robu din 14 noiembrie 2018 privind refuzul în primirea și examinarea plângerii sale din 17 august 2018.

La 12 mai 2020 Galițchi Alexei, reprezentat de avocatul Daniliuc Nicolae, a declarat recurs împotriva deciziei din 12 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii. În motivarea recursului a indicat că concluziile instanțelor vin în contradicție cu circumstanțele pricinii, iar normele de drept material au fost aplicate eronat.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit. Completul denotă că Curtea de Apel Chișinău la data de 05 mai 2020 prin poșta electronică a expediat în adresa reprezentantului recurentului copia deciziei integrale. Prin urmare, recursul declarat la data de 12 mai 2020 de către Alexei Galițchi, reprezentat de avocatul Daniliuc Nicolae, este în termen.

Prin avizul de recepție se confirm primirea de către Ministerul Justiție a copiei recursului, însă referință nu a fost depusă.

Examinând temeiurile recursului declarat de Galițchi Alexei, reprezentat de avocatul Daniliuc Nicolae, în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Galițchi Alexei, reprezentat de avocatul Daniliuc Nicolae, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Galițchi Alexei, reprezentat de avocatul Daniliuc Nicolae.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Galițchi Alexei, reprezentat de avocatul Daniliuc Nicolae, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru